

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

dla

TECHNIKUM ZAWODOWEGO NR 1
W CENTRUM EDUKACJI ZAWODOWEJ I TURYSTYKI W
ŚWINOUJSCIU

ŚWINOUJŚCIE 2016

SPIS TREŚCI:

• Podstawy prawne.....	3
• Misja i wizja szkoły.....	4
I. Wprowadzenie.....	5
II. Model absolwenta – kryteria sukcesów wychowawczych.....	8
III. Główne cele wychowawczo – profilaktyczne.....	10
• Metody aktywizujące.....	11
IV. Podstawowe zadania poszczególnych podmiotów wspólnoty szkolnej w realizacji programu.....	12
V. Cele i zadania programu.....	17
• Obszar I – Rozwój osobisty.....	17
• Obszar II – Rozwój społeczny.....	19
• Obszar III – Profilaktyka zagrożeń.....	24
• Obszar IV – Diagnoza i terapia przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych.....	30
VI. Ewaluacja i monitoring.....	31

■ PODSTAWY PRAWNE

Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego:

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z 2015 r. poz.2156 oraz z 2016 r. poz. 35,62, 195, 668 i 1010) z dnia 23.06.2016 r.
2. Karta Nauczyciela. Dz. U. 2016 r. poz. 1379 z dnia 31.08.2016 r.
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
4. Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17.11.1998 r.
5. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. z 2001r., Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003r. Nr 146, poz. 1416, z późn. zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.)
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
10. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
11. Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
13. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).
14. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 24 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 75, poz. 468).
15. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
16. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
17. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
18. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
19. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 977).
20. Statut Szkoły (ewaluowany na bieżąco zgodnie z rozporządzeniami MEN).
21. Szkolny Zestaw Programów Nauczania.

MISJA SZKOŁY

Misją naszej szkoły jest takie kształcenie uczniów, aby wyposażyć ich w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w rozwijającym się świecie, a w szczególności do zdobywania dalszej wiedzy. Chcemy, aby szkoła harmonijnie realizowała funkcję dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, stwarzając możliwość aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i uznając przy tym za niezwykle istotne zaspokajanie potrzeb dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w odniesieniu do oferty edukacyjnej Szkoły. Dążymy do przygotowania ucznia do podejmowania trafnych decyzji, samodzielnego myślenia oraz aktywnego udziału w życiu społecznym.

Dbamy o wysoką jakość usług edukacyjnych, profesjonalizm pracy pedagogicznej, tworzymy mechanizmy stałej kontroli jakości prowadzonych zajęć i oceny pracy nauczycieli z tego punktu widzenia.

Pragniemy, aby nasi uczniowie czerpali radość z pobytu w Szkole, a rodzice satysfakcję z rezultatów naszej współpracy.

WIZJA SZKOŁY

W naszej Szkole tworzymy właściwą atmosferę dla wszechstronnego rozwoju intelektualnego, emocjonalnego i fizycznego ucznia. Stawiamy sobie więc za cel przygotowanie uczniów do swobodnego poruszania się w nowej rzeczywistości, uczymy ich rozpoznawania swoich potrzeb i świadomego podejmowania decyzji, dokonywania wyborów oraz hierarchizacji wartości.

Bazujemy na pedagogicznym zaangażowaniu wszystkich nauczycieli, którzy są otwarci na potrzeby ucznia i dbają o jego dobro, życzliwie współpracując ze sobą, są gotowi do wprowadzania innowacji, podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe. Społeczność Szkoły tworzą uczniowie, ich rodzice oraz wszyscy pracownicy, którzy współpracują ze sobą i dbają o jak najlepszy wizerunek naszej placówki, pozytywnie się z nią identyfikując.

Szkoła jest bardzo dobrze wyposażona w pomoce dydaktyczne, spełniające wymogi nowych programów nauczania oraz potrzeby i oczekiwania uczniów, ich rodziców i nauczycieli. Estetyczna i nowoczesna baza Szkoły pozwala na prowadzenie różnorodnych zajęć edukacyjnych.

I. WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Wyróżnia się trzy rodzaje profilaktyki:

- ***pierwszorzędową*** polegającą na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności zaś na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia,
- ***drugorzędową*** ukierunkowaną na ujawnianie osób o najwyższym ryzyku dysfunkcjonalności i na pomaganiu im w redukcji tego ryzyka,
- ***trzeciorzędową*** prowadzoną tylko przez instytucje specjalistyczne, a rozumianą jako interwencję, po wystąpieniu dysfunkcji, w celu przeciwdziałania pogłębianiu się procesu chorobowego.

Profilaktyka w szkole powinna być realizowana w oparciu o ***Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny***, dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów i lokalnego środowiska. *Program* ten powinien być programem różnorodnych działań, które nie mogą być zredukowane tylko do zajęć edukacyjnych, powinien być programem działań opartych na modelu proponowanym przez współczesną profilaktykę, jej koncepcje czynników ryzyka i czynników chroniących.

Działania profilaktyczne mogą być realizowane w projektach międzyprzedmiotowych np. na wychowaniu do życia w rodzinie, wychowaniu dla bezpieczeństwa, na lekcjach biologii, wiedzy o społeczeństwie, wychowania fizycznego, religii i innych przedmiotach. Wśród tych działań powinny znaleźć się przyjęte i w wszystkich obowiązujące zasady i reguły postępowania, które znane są całemu personelowi, uczniom i rodzicom, ustalony system reagowania kryzysowego np. procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją, ustalone sposoby komunikacji.

Ważnym elementem profilaktyki powinno być rozwijanie systemu poradnictwa młodzieżowego i rodzinnego, a także działania nastawione na rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym uczniów poprzez wstępne diagnozowanie i podejmowanie działań naprawczych przyczyn niepowodzeń szkolnych.

Standardową ofertę powinno stanowić poradnictwo dotyczące problemów emocjonalnych, rodzinnych, negatywnego wpływu subkultur, problemów powstających na tle nowych, zmuszających do konkurencji warunków życia.

Realizacja *Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego* zgodnie z jego założeniami ma doprowadzić do aktywnego rozwoju wszystkich sfer osobowości ucznia i umożliwić mu osiągnięcie szerokorozumianego sukcesu w tak trudnym dla niego okresie adolescencji. Zaspokajając jego potrzeby, nauczyciele, a w szczególności wychowawcy kształtują samodzielne myślenie, budują wzajemne zaufanie, uczą otwartości na drugiego człowieka, wskazują jak radzić sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi, wprowadzają normy sprzyjające postawom etycznym, zdrowemu stylowi życia bez substancji psychoaktywnych, wypracowują sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dostarczają wiedzy o dobrym i zdrowym życiu, dają osobiste wsparcie.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem, pielęgniarką szkolną i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka. Nie wolno ich rozdzielać, gdyż wychowanie musi posiłkować się wiedzą, w której zapisane jest doświadczenie.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny dotyczy następujących obszarów :

- I. Rozwoju osobistego (w tym: intelektualnego, psychicznego, moralnego, duchowego, zdrowotnego).
- II. Rozwoju społecznego.
- III. Profilaktyki zagrożeń
- IV. Diagnozy i terapii przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych .

II. MODEL ABSOLWENTA – KRYTERIA SUKCESÓW WYCHOWAWCZYCH

Model absolwenta	Odniesiony sukces, jeśli uczeń:	Uczeń rozwija się w niepożądanym kierunku jeśli:
<i>Ma rozbudzone potrzeby poznawcze, potrafi się uczyć, korzystając z nowoczesnych i źródeł informacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi samodzielnie zorganizować sobie naukę, - rozumie konieczność uczenia się, - samodzielnie planuje własny rozwój, - wypracowuje własny styl uczenia się, - rozwiązuje problemy, korzystając z różnych źródeł, - krytycznie analizuje źródła informacji	<ul style="list-style-type: none"> - nie wykazuje zainteresowania nauką szkolną i najbliższym otoczeniem, - przynależy do grup nieformalnych, - ma problemy z uzyskaniem satysfakcjonujących go wyników edukacyjnych
<i>Zna i przestrzega normy społeczno-moralne</i>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi kulturalnie zachować się w różnych sytuacjach, - jest otwarty na potrzeby innych ludzi, - zna zasady prawidłowego zachowania się w szkole i przestrzega ich, - umie kontrolować własne	<ul style="list-style-type: none"> - zachowuje się niezgodnie z regulaminem szkoły, - nie wykazuje poczucia winy i uchyla się od odpowiedzialności za własne czyny, - dyskryminuje innych z powodu różnic przekonań,

	<p>emocje,</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi przeciwstawić się niesprawiedliwości, - dostrzega potrzeby osób samotnych, nieśmiały, niepełnosprawnych i słabszych, - postępuje zgodnie z wartościami akceptowanymi społecznie 	<p>obyczajów, wyglądu, pozycji społecznej i osiągniętych wyników w nauce,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zachowuje się agresywnie i arogancko oraz dopuszcza się aktów wandalizmu
<p><i>Jest świadomy swoich praw i potrafi z nich korzystać</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje prawa wynikające z <i>Karty Praw Dziecka, Konstytucji RP</i> i pozostałych uregulowań prawnych oraz regulaminów szkolnych, - wie jak funkcjonują organy samorządowej i państwowej, - zna zasady pracy Samorządu Uczniowskiego i uczestniczy w jego działalności 	<ul style="list-style-type: none"> - nie korzysta ze swoich praw, - nie korzysta z form pomocy proponowanych przez szkołę
<p><i>Jest świadomy swoich obowiązków i wywiązuje się z nich</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna <i>WSO, Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny</i>, regulaminy pracowni, - wywiązuje się z podjętych zobowiązań 	<ul style="list-style-type: none"> - nie przestrzega regulaminów szkolnych i obowiązującego prawa
<p><i>Posiada umiejętność efektywnego komunikowania się i współpracy oraz kontrolowania własnych emocji</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi skutecznie porozumiewać się i prezentować własny punkt widzenia, - zna zasady współpracy w zespole i respektuje je, - ma poczucie przynależności do grupy, - umie przedstawiać własne potrzeby w sposób asertywny, - zna i stosuje konstruktywne metody rozwiązywania konfliktów, - w stosunkach społecznych wyróżnia się wysoką kulturą osobistą, - poprawnie posługuje się językiem ojczystym 	<ul style="list-style-type: none"> - nie zna lub nie chce przestrzegać zasad kulturalnego zachowania, - w stosunkach z innymi przejawia zachowania agresywne, - nie wykazuje zainteresowania życiem klasy i szkoły, - osiąga własne cele przez wywieranie presji i manipulowanie innymi
<p><i>Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - ma poczucie przynależności regionalnej i kulturowej, - potrafi godnie zachować się 	<ul style="list-style-type: none"> - nie wykazuje zainteresowań związanych z historią i kulturą regionu i kraju,

	<p>w miejscach pamięci narodowej, szanuje tradycje i symbole narodowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna historię imienników szkoły, - zna historię i tradycje swojego regionu i kraju 	<ul style="list-style-type: none"> - nie uczestniczy w imprezach o charakterze patriotycznym, - nie szanuje symboli narodowych
<i>Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia, - umie racjonalnie wykorzystywać czas wolny 	<ul style="list-style-type: none"> - nie uczestniczy w zajęciach sportowych, - preferuje bierny styl życia, - nie dba o higienę i własne zdrowie (używkii)
<i>Jest świadomy własnego potencjału i wyboru dalszej drogi życiowej</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje mocne i słabe strony, - stawia sobie i osiąga cele akceptowane społecznie, - zna i stosuje rozmaite techniki pracy umysłowej, - czynnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych i rozwija własne zainteresowania, - radzi sobie w sposób konstruktywny ze stresem i presją otoczenia, - świadomie wybiera drogę dalszego kształcenia i rozwoju osobistego 	<ul style="list-style-type: none"> - podlega niekorzystnym wpływom otoczenia, - w sytuacjach trudnych wykazuje tendencję do zachowań agresywnych lub biernych, - nie wykazuje zainteresowań odnośnie własnego rozwoju i przyszłości zawodowej
<i>Umie zadbać o bezpieczeństwo w sytuacjach ryzykownych</i>	<ul style="list-style-type: none"> - trafnie ocenia ryzyko związane z podejmowanym działaniem, - jest asertywny w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu, - zna i stosuje przepisy BHP, - zna zasady zachowań w sytuacjach zagrażających życiu innych 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wiedzy o ludziach i miejscach oferujących pomoc, - nie udziela pomocy i w sytuacjach krytycznych wycofuje się, - nie korzysta z form pomocy oferowanych przez szkołę

III. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:

- Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych
- Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole
- Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich
- Kształtowanie postaw patriotycznych
- Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych
- Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych
- Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą
- Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych
- Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych
- Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia
- Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom
- Poprawa skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec uczniów

Do realizacji wyznaczonych celów służą **metody aktywizujące**:

- twórczość artystyczna,
- projekty,
- odgrywanie ról (symulacje, inscenizacje, dramy, scenki rodzajowe),
- praca w terenie, wyjścia edukacyjne,
- środki audiowizualne, komputer,
- dyskusje,
- praca z tekstem pisanym (czasopisma, literatura piękna i popularno – naukowa),
- uczestnictwo w różnych aspektach życia kulturalnego,
- ankiety, wywiady,
- rozmowa kierowana,
- wspólne rozwiązywanie problemów,
- pokazy,
- plakaty,
- mapy myślowe,

- formy warsztatowe,
- prelekcje,
- debaty,
- lekcje prowadzone przez uczniów,
- autoprezentacje,
- inne.

IV. PODSTAWOWE ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW WSPÓLNOTY SZKOLNEJ W REALIZACJI PROGRAMU

A. Dyrekcja szkoły:

- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki,
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań,
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
- współpraca z rodzicami, kadrami pedagogicznymi, pielęgniarką szkolną.

B. Wychowawcy klas:

- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie,
- wspieranie rozwoju uczniów i usamodzielniania się,
- prowadzenie dokumentacji nauczania,
- opracowanie i realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Klasy zgodnie z treściami ujętymi w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym,
- koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym,
- dokonywanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych,

ujawnionych nałogów,

- wnioskowanie o objęcie pomocą psychologiczno - pedagogiczną uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym,
- wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,
- ocenianie zachowania uczniów,
- wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu,
- nadzorowanie realizacji obowiązku nauki / obowiązku szkolnego,
- promowanie osiągnięć klasy i pojedynczych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej w klasie, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, szkoły i środowiska oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy,
- współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką,
- współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

C. Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
- kształcenie umiejętności i postaw,
- przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów,
- promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
- udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- wnioskowanie o diagnozę psychologiczno - pedagogiczną, uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- opieka nad klasopracownią, troska o sprzęt i środki dydaktyczne,
- dbanie o mienie i porządek w pomieszczeniu, w którym prowadzone są zajęcia,
- współpraca z wychowawcami klas.

D. Pedagog:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia przyczyn niepowodzeń edukacyjnych oraz wspierania mocnych stron uczniów,
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

E. Nauczyciele - bibliotekarze:

- gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów,
- udostępnianie zbiorów (w tym korzystanie z czytelni),
- rozmowy z czytelnikami – poradnictwo w doborze książek,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
- pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- przeprowadzanie lekcji bibliotecznych,
- informowanie nauczycieli o czytelnictwie uczniów,
- przygotowywanie wykazów stanu czytelnictwa,
- współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo-wychowawczymi,

F. Rodzice:

- aktywne zaangażowanie w realizację programu – wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich, informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju młodzieży,
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach,
- wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców szkoły,
- inicjowanie i współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- ścisła współpraca z kadrą pedagogiczną.

G. Samorząd Uczniowski:

- współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych gimnazjum (przeprowadzanie sondaży, ankiet),
- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- przeprowadzanie rozmów indywidualnych z uczniami sprawiającymi kłopoty wychowawcze i wydanie opinii w przypadku kar zgodnych ze *Statutem Szkoły*,
- uczestniczenie w opiniowaniu dokumentów szkolnych (*Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny*).

H. Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych -

1. Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
2. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich
3. Straż Miejska
4. Straż Graniczna
5. Policja
6. Urząd Miejski – Wydział Edukacji
7. Centrum Zdrowia Psychicznego.
8. Pracownia Motywacja i Działanie
9. Ośrodek Leczenia Uzależnień
10. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Obszar I: ROZWÓJ OSOBISTY

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne/realizujące
<p>Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka</p>	<p>Wspomaganie umiejętności samopoznania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzbogacanie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny, - wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów (słabych i mocnych stron), - wdrażanie do autorefleksji. <p>Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do samooceny i akceptacji własnych mocnych i słabych stron. - kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, panowania nad emocjami i dowolnego kreowania własnego wizerunku. <p>Umiejętność wykorzystania własnego potencjału:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, - rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań, - rozbudzanie ciekawości poznawczej; rozwijanie zdolności twórczego myślenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe - zajęcia integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje biblioteczne - koła zainteresowań - konsultacje - konkursy - imprezy edukacyjne i inne - lekcje przedmiotowe - udział w konkursach, olimpiadach szkolnych i pozaszkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - wychowawcy - pedagog - nauczyciele przedmiotów - nauczyciel-bibliotekarz

	<ul style="list-style-type: none"> - kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień, - wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami, - wspieranie ucznia o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych. 		
Promowanie zdrowego stylu życia	<p>Wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się), - uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem <p>-Przekazywanie podstawowych informacji na temat zaburzeń łaknienia typu anoreksja, bulimia.</p> <p>-Wyposażenie uczniów w wiedzę na temat wirusa HIV i choroby AIDS. Zapobieganie zakażeniom wirusem HIV.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stres i depresja wieku młodzieńczego <p>Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych, - ukształtowanie postawy wstrzemięźliwości i niezależności. <p>Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie znaczenia higieny osobistej, - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe - lekcje biologii, wychowania do życia w rodzinie i wychowania dla bezpieczeństwa - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji z zakresu profilaktyki zdrowia z zasobów biblioteki - pokazy udzielania pierwszej pomocy - zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodnych form zajęć sportowych - spotkania z pielęgniarką - udział w programie „Bezpieczna szkoła” - udział w programie „Kultura Bezpieczeństwa” - Dzień Sportu -Zwiększenie aktywności fizycznej -Wycieczki szkolne Kampania <i>Zachowaj trzeźwy umysł</i> - -konkursy -rozgrywki sportowe, -pogadanki dotyczące 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pielęgniarka - opiekun SU - nauczyciele: biologii, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie, wychowania dla bezpieczeństwa - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - opiekunowie organizacji i kół zainteresowań - zespół ds. promocji zdrowia - zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego

	- Rozwijanie zainteresowań sportem, turystyką, ekologią będących alternatywa dla różnorodnych zachowań ryzykownych	podejmowanych w kampanii zagadnień	
--	---	------------------------------------	--

**Obszar II:
ROZWÓJ SPOŁECZNY**

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole	<p>Znajomość i przestrzeganie norm współżycia społecznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie zasad kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych, - kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb - wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości. <p>Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć, - rozwijanie wrażliwości społecznej i wrażliwości do empatii, - wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie, - kształcenie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym i z dorosłymi, - kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe i integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - wychowanie do życia w rodzinie - zajęcia pozalekcyjne i sportowe - wycieczki, imprezy klasowe i szkolne - zawody sportowe i konkursy - działalność SU 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele przedmiotów - pedagog - opiekun SU

	<p>Eliminowanie zachowań agresywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych, - kształtowanie postaw odrzucających przemoc, - kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych – asertywnego przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi. 		
<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich</p>	<p>Znajomość zasad funkcjonowania szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów klas I, ich rodziców ze <i>Statutem Szkoły, Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym</i> - uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. <p>Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowania postaw prospołecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - włączenie do społeczności szkolnej uczniów klas I, - kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji obowiązków szkolnych, - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, - kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb, przynależności, np. religijnej, społecznej, narodowej, - wdrażanie do poszanowania mienia społecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - zebrania z rodzicami - wybory samorządu klasowego i szkolnego - ślubowanie klas I - lekcje WOS - dokumentowanie życia szkoły – szkolna strona internetowa, - działalność SU - spotkania z imiennikami szkoły - Dzień Edukacji Narodowej - Dzień Otwartych Drzwi Szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele przedmiotów - pedagog - nauczyciele odpowiedzialni za prowadzenie szkolnej strony www. - opiekun gazetki szkolnej - opiekun SU - kierownik kształcenia praktycznego

	<p>Kreowanie pożądanych postaw wobec obowiązków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami szkolnymi i społecznymi, - monitorowanie realizacji obowiązku nauki, eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji, - kształtowanie pożądanych postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartych w <i>Statucie Szkoły</i>, - stymulowanie aktywności uczniów w społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej (np. wolontariat). - Organizowanie wycieczek do zakładów pracy 		
<p>Wykorzystanie treści i form uroczystości państwowych, narodowych i szkolnych do kształtowania i umacniania pożądanych przekonań młodzieży. Budzenie szacunku do tradycji historycznej i treści patriotycznych z niej wynikających</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Dbanie o postawę pełną szacunku wobec symboli narodowych. - Kultywowanie tradycji szkoły – sztandar, udział pocztu sztandarowego w czasie różnych uroczystości na terenie szkoły oraz podczas uroczystości środowiskowych. - Uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego. - Uroczyste obchody Święta Szkoły. - Dzień Edukacji Narodowej. - Obchody Święta Niepodległości – gazetka, apel, uczestnictwo w uroczystościach miejskich. - Obchody Święta 3 Maja – gazetka, uczestnictwo w uroczystościach miejskich - Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej – gazetka. - Prowadzenie Kroniki Szkoły - Dzień Sybiraka - Dzień Tolerancji 		<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele historii, WOS geografii, sztuki, języka polskiego, języków obcych - opiekun SU
<p>Kształtowanie postaw</p>	<p>Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze

<p>i nawyków proekologicznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego, - tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody, - ukazywanie celowości przeprowadzania akcji ekologicznych. <p>Wypracowanie poszanowania dla środowiska przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan przyrody; troski o jej przyszłość, - motywowanie do uczestniczenia w ochronie środowiska naturalnego. <p>Osobiste zaangażowanie w działania proekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do samodzielnego poszukiwania informacji o zagrożeniach środowiska w najbliższej okolicy, - promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych, - inicjowanie i realizowanie działań korzystnych dla środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje biologii, geografii, chemii - akcje organizowane przez SU 	<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele, biologii, geografii, chemii - opiekun SU
<p>Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych</p>	<p>Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, - zapoznanie ze strukturą szkolnictwa wyższego, kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną miasta i regionu, zasadami naboru do szkół w systemie elektronicznym. <p>Stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i drogi zawodowej:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe - realizacja treści zawodoznawczych zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów - lekcje WOS - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji zawodoznawczych - spotkania z przedstawicielami 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - nauczyciele przedsiębiorczości, WOS - nauczyciele przedmiotów - pedagog - pielęgniarka - rodzice - uczniowie

	<ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, profilu kształcenia, takich jak: zdrowie, zainteresowania, zdolności, umiejętności, cechy charakteru i temperamentu, uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie na rynku pracy, - wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych, w dokonywaniu samooceny-ustaleniu mocnych stron-osiągnięć, sukcesów, zalet osobistych. <p>Wyzwalanie aktywności w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie rozwoju umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, gromadzenia koniecznej dokumentacji, - wspieranie osobistej aktywności ucznia w obszarze samopoznania i trafnej oceny posiadanych predyspozycji i ograniczeń, - uświadomienie rodzicom potrzeby ich aktywnego udziału w decyzjach o dalszej drodze kształcenia dzieci i motywowania ich do współpracy w poszukiwaniu informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> zawodów, wycieczki zawodoznawcze - spotkania z przedstawicielami Szkół Wyższych, w ramach „dni otwartych” - udział w targach zawodoznawczych - spotkania z pielęgniarką - zajęcia warsztatowe - poradnictwo zawodowe - konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem - spotkania z rodzicami - udział w akcjach, imprezach, np. Ogólnopolski Tydzień Kariery. 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawiciele instytucji wspierających planowanie kariery
--	---	---	---

**Obszar III:
PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ**

Cel	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
<p>Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią</p>	<p>Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz, - wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, - doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów, - eliminowanie zagrożeń pożarowych, - zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami, - ochrona mienia społecznego, - przeciwdziałanie agresji w szkole, - eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów. <p>Ukształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole, - zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą itp., - zaznajamianie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą, - eksponowanie publikacji - lekcje wychowania dla bezpieczeństwa - rozmowy z uczniami - obserwacje - zajęcia warsztatowe - treningi asertywności - debata uczniowska - udział w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog - nauczyciele

	<p>Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły, - kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, - uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki, - doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa, - uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu. <p>Eliminowanie z życia szkoły agresji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych, - kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych, - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole. 		
<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych</p>	<p>Wpojenie wiedzy niezbędnej dla podejmowania w sytuacjach trudnych trafnych decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia, - propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji - realizacja programów profilaktycznych - konsultacje pedagoga - rozmowy z uczniami 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog

<p>i konfliktowych</p>	<p>komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji).</p> <p>Wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania o własne dobro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, - stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli, - wspieranie rozwoju niezależności od opinii grupy i odporności na nieakceptowaną presję rówieśniczą, - wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych z konstruktywnymi jednostkami i grupami. <p>Doskonalenie umiejętności w osobistym działaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie nadarżających się okazji do praktycznego zastosowania wiedzy o technikach opierania się niepożądanym wpływom, - kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży. <p>Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie pożądanych postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi, - wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania, - podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych. 		
-------------------------------	--	--	--

<p>Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wnikliwe rozpatrywanie semestralnych ocen z zachowania. - egzekwowanie obowiązku nauki przez uczniów poprzez ścisłą kontrolę frekwencji na zajęciach szkolnych (respektowanie postanowień zawartych w Statucie Szkoły). - kształtowanie poczucia przynależności i pozytywnych postaw wobec obowiązków szkolnych, - motywowanie uczniów do alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego - realizacja szkolnych procedur utrudniających wagarowanie i wspierających rodziców i uczniów w radzeniu sobie z problemem, - udzielanie uczniom i rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, - współpraca z sądem i policją, strażą miejską. 	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie procedur szkolnych - współpraca z rodzicami - rozmowy z uczniem - współpraca z policją, sądem - konsultacje pedagoga 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog
<p>Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia</p>	<p>Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych, - współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień, - podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania. 	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji - lekcje biologii i wychowania do życia w rodzinie - zajęcia prowadzone przez specjalistów - udział w spektaklach profilaktycznych - realizacja programów profilaktycznych, np. „Trzeźwa cięża”, „Trzeźwy kierowca”, 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog - psycholog - opiekun PCK - nauczyciele biologii i wychowania do życia w rodzinie - pielęgniarka - nauczyciele informatyki

	<p>Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej metod radzenia sobie ze stresem, - propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z korzystaniem z Internetu, nawiązywania znajomości przez Internet, ujawniania swoich danych bądź danych innych osób, przestrzegania praw autorskich publikacji, - kreowanie modelu absolwenta, - promowanie zdrowego stylu życia. <p>Zniechęcenie uczniów do eksperymentowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagowanie na próby eksperymentowania środkami uzależniającymi zgodnie z procedurami, - wspieranie rodziców i uczniów w rozwiązywaniu problemów. <p>Pomoc młodzieży, która nadużywa alkoholu oraz młodzieży, której domach istnieje problem alkoholowy.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nawiązanie współpracy z instytucjami wspierającymi szkołę w profilaktyce -Wskazanie miejsc w których można uzyskać profesjonalną pomoc np. POMARAŃCZOWA LINIA 0 –0801 14 00 68, , Sąd Rejonowy, poradnie specjalistyczne, Policja, MOPR, Ośrodek Leczenia Uzależnień, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 	<p>„FreD”, „Kultura bezpieczeństwa”</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizacja programu „Bezpieczna Szkoła” - szkolne, rejonowe konkursy profilaktyczne - zajęcia pozalekcyjne - filmy - lekcje wychowawcze poruszające tematykę: społecznego i osobowościowego podłoża problemów alkoholowych, symptomów choroby alkoholowej oraz mechanizmów jej powstania, problemu współzależnienia <p>-Teatr profilaktyczny/programy edukacyjne</p> <p>-Spotkania z specjalistami, filmy o uzależnieniach</p> <p>-Program „Bezpieczna trzeźwa ciąża” oraz „Bezpieczny trzeźwy kierowca”</p> <p>-Gazetki tematyczne na korytarzach</p> <p>-Projekcje filmów edukacyjnych</p>	
--	--	--	--

	<p>-Konsultacje ze specjalistami</p> <p>Edukacja rodziców w zakresie środków uzależniających, czynników warunkujących powstawanie nałogów</p> <ul style="list-style-type: none"> - Indywidualne spotkania z rodzicami - Wywiadówka profilaktyczna - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc - Uwrażliwienie rodziców na postawy młodzieży, mogące świadczyć o jej kontakcie z narkotykami. <p>-Dostarczenie informacji, jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji</p> <p>Dostarczenie uczniom wiedzy na temat konsekwencji brania narkotyków.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Realizowanie na lekcjach wychowawczych oraz biologii tematyki dotycząca narkomanii (drogi ku uzależnieniu, uzależnienie psychiczne, fizyczne i społeczne, wpływ narkotyków na organizm człowieka) <p>-Diagnozowanie skali zjawiska zagrożenia uzależnieniem od narkotyków wśród uczniów</p>		
<p>Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom</p>	<p>Rozpoznanie skali i natężenia zagrożeń występujących w środowisku ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole, - monitorowanie (w miarę możliwości) występowania w szkole zachowań ryzykownych, takich jak: palenie papierosów, spożywanie napojów alkoholowych, wagarowanie, zachowania o charakterze przestępczym, 	<ul style="list-style-type: none"> - zbieranie informacji na temat uczniów zagrożonych demoralizacją (karty ucznia zagrożonego demoralizacją) - badania ankietowe uczniów i rodziców - wywiady środowiskowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciele-bibliotekarze - pedagog - przedstawiciele instytucji

	<ul style="list-style-type: none"> - ocenianie stopnia realizacji i efektywności programu wychowawczo-profilaktycznego, - badanie postaw wobec środków uzależniających, - rozpoznawanie rozmiarów zagrożeń w środowisku, rodzinie, szkole. <p>Udzielanie pomocy w sytuacji trudnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom zagrożonym przemocą w rodzinie, - wskazywanie specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych, - współpraca z policją, sądem i innymi instytucjami zgodnie z obowiązującymi przepisami. 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z policją i sądem - współpraca z instytucjami - konsultacje pedagoga - zajęcia psychoedukacyjne - eksponowanie publikacji 	
--	---	--	--

Obszar IV:

DIAGNOZA I TERAPIA PRZYCZYŃ TRUDNOŚCI I NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym, emocjonalnym uczniom	Diagnostowanie trudności w uczeniu się: <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie zakresu i skali zjawiska, - przeprowadzenie wstępnej diagnozy lub skierowanie na badania do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, - przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub opiekunem, - analiza wytworów prac ucznia. Udzielenie pomocy: <ul style="list-style-type: none"> - wyznaczenie postępowania wspomagającego rozwój - objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną, - ustalenie zasad współpracy specjalista – rodzic - uczeń, Eliminowanie niepowodzeń szkolnych: <ul style="list-style-type: none"> - korekcja i kompensacja zaburzonych funkcji, - monitorowanie postępów ucznia. Opieka socjalna i materialna	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia prowadzone przez specjalistów - zajęcia warsztatowe - treningi - dostrzeganie i wspieranie mocnych stron ucznia - współpraca z instytucjami Pomocowymi -Rozpoznanie sytuacji materialnej ucznia (przeprowadzanie rozmów, wywiadów, ankiet). -Utrzymywanie kontaktu z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie, Sądem Rodzinnym. -Wnioskowanie o kierowanie spraw uczniów z rodzin zaniedbanych środowiskowo do odpowiednich instytucji. -Organizowanie pomocy materialnej uczniom z rodzin mających szczególne trudności materialne.	<ul style="list-style-type: none"> - pedagog - wychowawcy - nauczyciele

--	--	--	--

VI. EWALUACJA I MONITORING

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego. Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
2. Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
3. Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
4. Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
5. W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowolających efektów?

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- obserwacje,
- analiza dokumentów.

Opracowała:

mgr Patrycja Walczak – pedagog szkolny

05.09.2016 r.

Rada Rodziców w dniu 14 września 2016 r pozytywnie zaopiniowała do realizacji w roku szkolnym 2016/2017

